

יוסף חסדי ורחל

1609

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעגל")
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום יז' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כז' מרחשון התשע"ז

"הדגל הנצחי של היהדות מגביה את היהודי מעל הכל"

נאמר במדרש: "מי זאת הנשקפה כמו שחר" גדולים היו ישראל בדגלהם וכל האומות מסתכלין בהם ותמהין ואומרים "מי זאת הנשקפה". אמרו להם האומות "שוכי שוכי השולמית ונחזה כך" בואו אצלנו ואנו עושים אתכם שלמונין ודוכסין והגמונין, וישראל אומרים להם, "מה תחזו בשולמית", מה גדולה אתם נותנים לנו שמה כמחולת המחנים, שמה גדולה אתם יכולים ליתן לנו כמו שנתן לנו ה' אלוהינו במדבר, דגל מחנה יהודה דגל מחנה ראובן דגל מחנה אפרים, דגל מחנה דן.

עם ישראל עומד על הכוונה, משקפים עליו תמיד, דגליו וסמליו של העם מיוחדים ובלתי-המבולטים כוחות יהודיים של השבטים, כל דגל ביטא את המהות והדרך של כל אלה שהשתייכו אליו, וכל הדגלים יחד השלימו זה את זה בהשגת המטרה לצעד לכוון התכלית, שהיא "נרננה בישועתך וכשם אלוהינו נדגל", זהו הדגל והסימא של כל הדגלים ונושאייהם.

סגולותיו זו של העם עוררה קנאה ובררכים וצורות שונים מנסים האומות לנמוד אותנו ולהביא אותנו לגדול רגיל, להורידנו מן הפסגה שלנו ולהביאנו (אפילו) לגדולה שלהם, להיות בשלטון, לקבל שווי זכויות ורק שלא נשאר בעולמנו היהודי. זה מפריע להם, זה מעורר בהם רגשות מעורבים, של פחד מההתנשאות שלנו, הנראית לעין, קנאה מההשגים הכולטים, העריצה והתבטלות מהנצחיות וההשרדות שלנו הבלתי רגילה, נוכח המאבקים והלחצים שהם מנת חלקנו, מציאות שאינה מובנת בהסבר טבעי. ההסטוריה מוכיחה שהיו כאלה שהתפתו לקבל הצעות מתחסדות אלה, והיו בכל הדורות שהשימועו קריאות "נהיה ככל הגוים". אבל מובעת כאן במדרש הקריאה הנצחית שהיא מושמעת עד היום אצל הדבקים בנצח ישראל וגואלו והיא כלשון המדרש: "מה גדולה אתם נותנים לנו".

גדולתנו, דגלנו, ערכינו הם קשרינו עם הבורא, הישות הרוחנית האופפת אותנו, קנה המידה של גדולה נמדד לפי גדולתו של הבורא שקבע לנו מהם הדברים המביאים גדולה, זה סוג עמידתנו על הגובה, כל גדולה אחרת לעומתה אפסית. הכרה חזקה כזו דוחקת כל גדולה מסוג אחר.

זו היא תשובה של העם היודע את דרגתו, את משמעות תורתו ומצוותיו, את זכותו כעם נבחר וכעם סגולה, ואינו נכנע בפני לחצים מכל סוג שהוא. הרמב"ם באגרותיו מסביר תשובה זו של השולמית – השלמה, כלומר עם ישראל השלמים מצביעים על "מחולת המחנים" על שתי המחנות שעמדו זה מול זה מחנה ישראל ומחנה שכניה כשנתנה התורה ולוה יש השפעה מכרעת על אופיו ומהותו של העם.

ועם ההרנשה הנפלאה הזו של חיים בצל התורה הודף עם ישראל בכל הדורות כל תחליף שאינו עומד ברמה הזו של "מחולת המחנים" שראו אבותינו ומסרו לבניהם אחריהם ומסירה זו מחיה נפשו של כל יהודי שנפשו היתה במעמד הר סיני.

מאת פסל

מד' לעומר
 אבות ו'

שבת כטי' אייר ה-תשפ"ו
 פרשה: במדבר
 הפטרה: מחר חודש
 שבת מברכין

ראש חודש סיון ביום
 ראשון המולד ביום ראשון
 בשעה: 18:02 ו - 15 חלקים

הדלקת נרות - 19:12
 צאת השבת - 20:06
 ר"ת: 20:59

הדלקת נרות בשבת הבאה 19:17

שעה	תאריך
4:06	4:11
4:13	4:18
5:40	5:44
12:40	12:39
13:15	13:14
19:40	19:35

הנהגות מרן

העלון לרפואת

"תפילין"
 אירע שהוציאו למרן תפילין של רבנו תם במקום רש"י, וטעה ובירך עליו. והדבר התברר לו לאחר ברכת ישתבח, עצר תפילתו והניח שם של רש"י בברכה. ושמועו שלאחר מכן נכנס לחדרו ובכה במשך כל אותו היום איך יזדמן לידו שבירך ברכה לבטלה והיה ממש בצער גדול.

העלון לרפואת
 מנשה בר דוד ובריה
 מרת אוחנה זינה בת רחל
 ולע"ג תמי' ר' שלום בר עמיה ז"ל
 ממותי מיום בת רחל ע"ה
 הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
 בטל... 052-5079555

"קוטייה אחת שלשה תירושים" ד'

ספרו לראי

שוב חזו עיניו בחכם ראובן, כשהוא מתיישב אל השולחן בזריות עלומים, טובל את הקולמוס בקסת הדיו, וכותב בזריות כמה שורות בשולי דף הגמרא.

חכם ראובן נשא אליו מבט של הכרת הטוב. "נעלה לישון", אמר. ויחזקאל הנהן בראשו במבוכה ובתקווה.

הנר כובה, הגמרא נסגרה בעדינות, לאחר יבושת הדיו על הדף, וחכם ראובן ומשמשו עלו - בפעם השלישית - באותו לילה להשלים את שנתם.

לא לזמן מרובה.

חצי שעה נוספת חלפה עד שיחזקאל מצא עצמו מתעורר - בפעם השלישית - לשמע קריאתו של חכם ראובן.

מה קורה כאן?! רטן יחזקאל בינו לבין עצמו, וכי כך מנהגו של החכם בכל לילה, לישון ולהתעורר מידי חצי שעה, על מנת לכתוב עוד כמה שורות בספרו? ! מדוע 'איננו ישן ברציפות ולאחר מכן קם ללמוד ככל אשר תאורה נפשו?!

אולם בהיותו אמוץ על כבוד התורה, כבש את כל תמיהותיו ובלע את תרעומתו בינו לבין עצמו. הוא קם ממיטתו. הדליק את הנר, והמתין בסבלנות עד שחכם ראובן יסיים את כתיבת חידושי תורתו בשולי דף הגמרא.

רגעים ספורים חלפו, עד שחכם ראובן הניח את הקולמוס מידיו. הוא הרים את עיניו הטובות והתבונן בפניו העייפות של הבחור.

"בני", פתח בנועם, "לבטח אינך מביין מדוע עוררתך שלוש פעמים מן השינה. אולם דע לך. כי ביקצתך משנתך סייעתני להעלות על הכתב את דבריהם של רבותינו הראשונים, שלושת עמודי ההוראה, הרמב"ם, הרי"ף והרא"ש".

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shor for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
 כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"ע ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול
 בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

פרשת ויקרא

דיני שהייה בצליה ובאפיה ובקלי הבישול
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

דיני מאפה שנאפה בשבת באיסור שהייה

כד. אם טעה והניח בשוגג בצק בתנור סמוך לכניסת השבת על מנת לאפותו ולעשות ממנו פת או עוגות, באופן שתימשך האפיה אחר שקיעת החמה, וסמוך לשקיעת החמה עדיין לא נאפה הבעק כראוי עד שקרמו פניו, אם אין לו פת אחרת לאכול בשבת מותר לו לרדות מאותה פת כשיעור שיספיק לו לשלש סעודות שבת, וכן מותר לו לומר לאחרים שאין להם מה לאכול בשבת, בואו ורדו לכם מזון לשלש סעודות. וכשהוא רודה את הפת מהתנור צריך שירדה בשינוי, דהיינו שירדה בסכין וכיוצא בו, ולא ירדה במרדה, ואם אי אפשר לרדות בשינוי רשאי לרדות במרדה.

ואף על פי שלעיל (סימן רנג סעיף כח) נתבאר, שמי שעבר והשחה תבשיל בערב שבת באיסור, אסרו חכמים לאכול מתבשיל זה בשבת אפילו כשעשה כן בשוגג, מכל מקום לענין אפיית פת הקילו חכמים כשעשה כן בשוגג, כל שאין לו פת אחרת לצורך קיום מצות שלש סעודות בשבת, כדי שיוכל לקיים מצות שלש סעודות בשבת כראוי באכילת פת.

ואם הניח הפת בתנור בערב שבת בהיתר, דהיינו שקרמו פניה קודם שקיעת החמה, מותר לרדות מן הפת בשבת כל מה שהוא לצורך שבת, ואפילו אם רודה הפת במרדה כדרכו בחול, ואין צריך לרדות בשינוי, וכן הלכה למנהג הספרדים ועדות המזרח שקבלו עליהם הוראות מרן השלחן ערוך. ויש אומרים שאף בהניח הפת בהיתר צריך לרדות בשינוי, ולמנהג האשכנזים נכון לחוש לדבריהם להחמיר. ולהלן (סעיף לב והלאה) יבואר, שדינים אלו הם לענין תנורים שהיו מצויים בזמנם, אבל בתנורים שבזמנינו יש להקל בכמה פרטי דינים יותר מתנורים שהיו בזמנם.

כה. בדין האמור לעיל בסעיף הקודם, שאם הניח הפת בתנור בערב שבת בהיתר, דהיינו שקרמו פניה קודם השבת, מותר לרדות מן הפת בשבת כל מה שהוא לצורך שבת, לדעת כמה פוסקים היינו כשצריך לאותה פת כדי שיהיה לו לקיים בה מצות שלש סעודות בשבת. אולם לדעת כמה פוסקים, אפילו כשיש לו פת לקיום מצות שלש סעודות בשבת, אם הפך בפת זו לאכול ממנה בשבת, נחשב הדבר לצורך השבת, ומותר לרדותה מהתנור, וכן הלכה.

כותבים אותנו שם עד שהיו משלימים כל האנשים של אותו השבת, שהם כתובים בפנקס הראשון. ואח"כ היו חוזרין ומבקשין את כל הכתוב מן השבת השני והשלישי, עד שלא נשאר אלא שבת אחד והוא שבת נפתלי. ואז לא היו צריכין לחזור ולהוציאם בכתב אחר, כי כבר אין שם אחר מעורב עימו, רק הוא לבדו. ולכן היו מונין אותו במקומו והיו אומרים "בני נפתלי", אלו מספרם כך וכך. אבל שאר השבטים שהיו צריכים לחבר ולהוציא את מנינם, היו מזכירין "ולבני".

"כל פקודי הלוויים אשר פקד משה ואהרן על פי ה' למשפחותם"
על תמיהת הרמב"ן אודות מנין שבת הלוי שעמד על סך שניים ועשרים אלף בלבד, נאמרו כמה תירוצים והסברים לכך, להלן חלק מהם:

רש"י בפרשת ויצא מסביר את מיעוט שבת הלוי, בכך שהם היו נושאים את ארון הקודש והארון היה מכלה בהם. בבחינת "וסביביו נשערה מאוד".

הרמב"ן עצמו מבאר שריבוי בני ישראל במצרים היה שלא כדרך הטבע, והיה בזה ענין מיוחד שאמר ה' יתברך "כאשר יענו אותו כן ירבה". ולכן שבת לוי שלא היה בכלל "כאשר יענו אותו" לכן לא היה גם בכלל "כן ירבה".

רבי אברהם טבע בספרו "צרור המור" מסביר ששבת לוי כבר בהיותם במצרים, היה כל עסקם וחשקם בתורת השם. ולכן הותש כוחם ומיעטו בפריה ורביה.

לדעת הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א בספרו "אור החיים", כשם שפירש עמרם מאשתו זמן רב כשגזר פרעה על "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו", כך גם פרשו רוב שבת הלוי מנשותיהם לזמן רב, ומפני כך מספרם היה מועט.

בספר "העמק דבר" מהנצי"ב זצ"ל, מובא שיש כלל ידוע שכל דבר שהוא משונב ויקר – הרי שגידלו נמשך זמן רב וקשה לצאת אל הפועל. ולכן שבת לוי שהוא המשונב ביותר, נתאחר גידולם עד שבאו לארץ ישראל.

"איש על דגלו באותות"

אמרו רבותינו במדרש: כשם שברא הקב"ה ארבע רווחות בעולם, כך סבב לכסאו ארבע חיות ולמעלה מכולן, כסא הכבוד, וכנגדן סדר הקב"ה הדגלים למשה, ואמר לו: מזרח – שממנו יוצא אור לעולם, ויהא כנגדו יהודה שהוא בעל מלוכה, ועליו שבת שהוא בעל עשירות.

דרום – טללי ברכה וגשמי ברכה יוצאים ממנו לעולם, ויהא כנגדו ראובן שהוא בעל תשובה, והתשובה מידה טובה, ורחמיו של הקדוש ברוך הוא באין לעולם בשעה שעושין תשובה. ועליו גד שהוא בעל גבורה, ראובן בתשובה וגד בגבורה ושמעון באמצע לכפר עליו "ושניים יסעו", שהתשובה שנייה היא לתורה.

מערב – אוצרות שלג ואוצרות ברד וקור וחום, וכנגדן אפרים ובנימין ומנשה, ושכינה לעולם במערב בגבול בנימין. "ושלישים ייסעו", נאה לתורה ולתשובה גבורה, כדי שיתגבר אדם בתורה ויתגבר על יצרו.

צפון – משם החושך יוצא לעולם, וכנגדו שבת דן. למה? שהוא החשיך את העולם בעבודה זרה שעשה ירבעם. ועליו שבת אשר להאיר את החושך, ועליו שבת נפתלי שהוא בעל ברכה. "לאחרונה ייסעו" שכל מי שעובד עבודה זרה, הולך לאחור ולא לפנים.

"בני נפתלי"

טעם נחמד לשינוי לשון הכתוב, שבשאר מנין השבטים נאמר "ולבני", ואילו בשבת נפתלי נאמר "בני נפתלי" ולא אמר "ולבני נפתלי", כתב בשם רבינו האר"י ז"ל בספר "ליקוטי תורה":

שכן בשעה שביקשו למנות את מספרן של כל השבטים, היו מסובבים במחנה ישראל ועומדים בכל פתח ופתח ורושמים בפנקס: פלוני בן פלוני משבט פלוני וכיוצא בזה. עד שגמרו למנות את כל שבטי ישראל. ואחר כך לקחו השמות שרשמו בפנקס, וחילקום בגיליון אחר כל שבת ומנינו לחוד.

וכך התחילו בפנקס הראשון והיו אומרים, פלוני בן פלוני, כתבוהו לשבט פלוני. והיו

בשעה שקיבלו ישראל את התורה נתקנאו אומות העולם בהן (בישראל) מה ראו להתקרב אל הקב"ה יותר מן האומות.

הקב"ה סתם פיהן של אומות העולם ואמר להן: הביאו לי ספר יוחסין שלכם, שנאמר "הבו לה' משפחות עמים" כשם שבני מביאין "ויתילדו על משפחותם".

לכך מנאם משה לישראל בראש הספר הזה, אחר המצוות: "אלה המצוות אשר... בהר סיני", ואחר כך – "שאו את ראש כל עדת בני ישראל", שלא זכו ליטול את התורה אלא בשביל היוחסין שלהם.